

HONVED.

Szemere ministerelnök így folytatá be-szédét jul. 21-én:

Második ohajtása a' nemzetnek az, hogy a' fellázadt népjájok lecsendesítessének. Borzasztó, uraim, azon inség és nyomor, melyet a' románok és rácok szenvedtek, önmogukat számosról sniját földeikről; de még borzasztóbb azon kegyetlenség, melyet azok a' magyar és német népfajokon elkövettek. Megfoghatlan vakság azon népek részéről az, hogy azon dynastia ármányai által engedik magukat fellázittatni, mely öket elnyomta: de még nagyobb lélkeltenség vezéreik részéről, hogy nemileg, ha nem is egyenesen, épea azon dynastia érdekeiben használják fel e' népek erekjét, melytől származik a' nép minden szenvedése.

Mit szenvedett a' nép, a' román, a' rác és a' magyar nép is e' szép bázában? Mindent, minden, a' szolgáságnak minden kinait. Mikor és meddig szenvedett? Emberek emlékezete óta egész 1848-ig. Ki kormányzott, ki uralkodott 1848-ig Magyarországon? A' bécsi cabinet, az osztrák ministerium. Ez tartotta rabságban a' földmivelő népet, melynek gondolata sem, birtoka sem volt szabad; ez tette a' román népfajt urának szolgájává; ez nem engedte a' g. n. egyesülteknek, hogy synodusukat összehívják; ez fosztotta meg a' rácokat ösi jogaiktól egyházi szabadságukra névre; ez tette a' románt a' rác clerus alattvalójává; ez kötölte röghoz a' határőrséget, 's átalában ez tartotta a' népfajokat egymás ellen örökkében ingerlődésben akkint, hogy kik egy földön, egy éghajlat alatt laknak, ugyanazon istenadta levegőből csak a' kölcsönös gyülölséget szívítik lelkeikbe egymás ellen.

A' végrehajtó-hatalom a' nemzet kezébe csak 1848-ban szállott tellegesen viszszá. És a' magyar a' maga nagylelkiségében hogyan vette annak hasznát? Ugy vette hasznát, hogy a' robotot és dezmát eltörölte; a' jog- és kötelezettségi egyenlőséget kimondotta nyelv- és valláskülönbég nélkül; a' g. n. egyesültek synodusát összehívta; ügyeik elintézésére az illető miniszteriumban külön osztályt alakított; a' határőrséget pedig rabságából feloldozta, 's az itteni románok és rácok nagy tömege is nem csak megnyerte a' jogot, hogy képviselőket választasson, mi azelőtt nem nemzetiséghoz, de a' nemességhoz volt kötve, de katonai bilincseiből is kiemelte, egy részről az ország többi polgárával tökéletesen egyenlő lábra állította, más részről gyökeres engedményekkel anyagi jólétét is biztosította.

Igy kezdte meg a' magyar kormány a' hatalom gyakorlását. A' testvériség, az egyenlőség és szabadság alapja meg volt vette nyelv- és valláskülönbég nélkül, nem volt egyéb hátra, mint e' három szent elvet részleteiben alkalmazni, ha enen közben a' lelketlen dynastia ármányodása nem eszközli, hogy elállítottan ezen nép, sőt szabadsága előle eltiltotttávan, lázadásnak akkor tör ki, midőn a' felszabadulásnak isteni ünnepét kellett volna megülniük.

Uraim, ezt öönök mind jól tudják. Azért részletesebben nem fejegetem. De eddig kelle fejegetem, mert nem tudja épen azon nép, mely jó, csendes és tűró volt a' szolgáságban, 's mely most ámulásában a' szabadság ellen ontja vérét; nem tudja, nem érti tiszta Európa, mely a' románok és rácok lázadásában még mindig annak bizonyoságát véli látni, hogy a' magyar kormány nem a' szabadsággal ajándékozta meg az ország minden népeit különbség nélkül, hanem a' szolgáságban akarja megtartani. Es ez egyik fóka, miért a' kormány minden lehető áron, a' menynyiben jogosan lehetne, e' népeket lecsendesíteni legnagyobb feladatainak tekintette.

Én füjdalommal emlékezem azon sok ezereire a' magyaroknak és németeknek, kik ama népek vak dühének áldozatait kánt hullottak el.

De sajnáalom magokat az áldozatok gyilkosait is, mert egy félrevezetett, egy elámitott nép még bűnben is nemcsak károkat, de részvétet is érdemel.

Ha az ország kormánya minden kezdetben a' kegyetlenséget hasonló kegyetlenséggel torolta volna meg: azóta talán béké volna, ha bár a' sirnak békéje. De ez nem történt, ha-

Fortsetzung der Rede des Minister præs: Szemere vom 21-ten Juli.

Der andere Wunsch der Nation ist die Beruhigung der aufgewiegelten Volkeracen. Schauderhaft, meine Herrn! ist das Elead und der Jammer, welchen die Romanen und Raiczen erduldeten, indem sie sich selbst aus ihrer Heimat verbannten; aber noch schauderhafter ist jene Grausamkeit, welche sie an den Ungarischen und deutschen Volksracen verübt haben. Es ist eine unerklärbare Blindheit dieser Völkerschaften, dass sie sich durch die Hinterlist jener Dynastie aufwiegeln lassen, welche sie unterdrückte; aber noch grösser ist die Herzlosigkeit ihrer Führer, dass sie einigermassen, wenn gleich nicht geradezu die Kraft der Völkerschaften im Interesse eben der Dynastie benützen, von welcher alle Leiden des Volkes ausgehen.

Was hat das Volk, das der Romanen, Raiczen und Ungarn nicht alles in diesem schönen Vaterlande gelitten? Alle Qualen der Knechtschaft. Wann und wie lange gelitten? Seit Menschen Gedenken bis zum Jahr 1848. Wer hat bis 1848 in Ungara regiert und geherrscht? Das Wiener Kabinet, das Österreichische Ministerium. Dieses hielt das Landvolk, welches weder freien Gedanken, noch freien Besitz hatte, im Joch; dieses machte die romanische Volksrace zum Slaven seines Herrn, und erlaubte den Griechisch nicht Uniten die Zusammenrufung ihrer Synoden nicht, dieses beraubte die Raiczen ihrer alten Rechte hinsichtlich ihrer Kirchenfreiheit, dieses machte den Romanen zum Untertanen des Ruzicischen Clerus, dieses kettete den Grenzer an die Scholle, dieses hielt überhaupt die Volksrace in immerwährender Gereiztheit gegen einander, so zwar, dass diejenigen, welche einen Boden, einen Himmelsstrich bewohnen, aus einer und der nämlichen Lust Gottes bloss den gegenseitigen Hass gegen einander in ihre Seele sogen.

Die ausübende Gewalt kam erst im Jahre 1848 factisch in die Hände der Nation zurück. Und wie bediente sich der Ungar in seiner Grossherzigkeit derselben? Er benützte sie dazu, dass er die Frohdienste und Zehnten abschaffte, Rechts- und Pflicht-Gleichheit, ohne Unterschied der Nation und Religion sprach er aus, rief die Synode der Griechisch nicht Uniten zusammen zur Errichtung ihrer Angelegenheiten, bildete er im betreffenden Ministerium eine eigene Abtheilung, die Grenzmilitz befreite er aus ihrer Slaverei, und die grosse Masse der hiesigen Romanen und Raiczen gewann nicht nur das Recht, Repräsentanten zu wählen, welches früher nicht ihrer Nation, sondern dem Adel anklonte, sondern auch ihrer Militairfesseln enthoben, sind sie einerseits mit den übrigen Bürgern des Vaterlandes auf gleichen Fuss gestellt, anderseits ist auch ihr materielles Wohlseyo durch bedeutende Zugesändisse gesichert worden.

So begann die Ungarische Regirung die Ausübung ihrer Gewalt. Der Grundstein der Brüderlichkeit, der Gleichheit und Freiheit war gelegt, ohne Unterschied der Nation und Religion, nichts blieb übrig, als diese drei heiligen Grundsätze in ihren Einzelheiten anzuwenden, da bewirkte die Kabale der heralose Dynastie, dass die Empörung dieses verleiteten Volkes, dem seine Freiheit verheimlicht wurde, eben zu der Zeit ausbrach, wo dasselbe das göttliche Fest seiner Befreiung hätte feiern sollen.

Sie wissen dieses alles gut, meine Herrn! Ich will es daher nicht umständlicher auseinander setzen. So weit aber musste ich es aneinander setzen, denn gerade jenes Volk Weiss es nicht, welches in der Knechtschaft gut, ruhig und geduldig war, und welches jetzt in seiner Verblendung sein Blut gegen die Freiheit verspritzt; es Weiss es nicht, und versteht es nicht deutlich Europa, welches in der Empörung der Romanen und Raiczen noch immer einen Beweis davon zu sehen glaubt, dass die ungarische Regirung nicht alle Völkerschaften ohne Unterschied mit der Freiheit beschenkt habe, sondern selbe in Knechtschaft erhalten wolle. Und dies ist eine der Hauptursachen, warum die Regirung um jeden möglichen Preis, in wie weit es rechtlich geschehen kann, dieses Volk zu beruhigen für eine ihrer grössten Aufgaben hält.

Mit Schmerz denke ich an die vielen tausend Ungarn und Deutschen, welche der wilden Wuth jenes Volkes, als Opfer fielen.

Ich bedaure aber auch selbst die Mörder der Opfer, denen ein verführtes, irre geleitet Volk ist selbst in seiner Sünde

nem felhasználtattak a' szellemi erővel minden eszközel a' test-vériség százados kötelekeit ismét összeszűzni.

Felvilágosításokat, magyarázatokat, proclamatiokat száz-erzenkint osztogattunk szét. A' sajtónak minden bocsátás hatalmát felhasználtuk. Támogattuk a' képviselőket békételő törekvéseiben, 's támogattuk azt is, ki eme törekvéseinak szerecséten áldozata lett épen saját vérei által. Tudtuk, hogy a' havasalföldi mozzalmák vezérei a' románokra nagy befolyást gyakorolnak és ezen befolyást igénybe vettük. Tudtuk, hogy a' récez lázadás törpéként Szerviábol is veszi, 's nem készítük felvilágosítani a' sérz fejedelmet 's kormányát, közhívén vele nézeteinket a' Magyarországon levő népfajok jogainak értékelnéséről, 's nézeteinket ott teljes mélytávlásra toláltak. Nem szalaastók el a' békülésnek egy pillanatát, nem tartózkodtunk elveinket pontoka foglalva előadni és mi lett következménye? Körülbelől az, hogy mig győztünk, addig tetszettek; mihe lyest azonban a' hódjáratban szerencsénk csillaga nemileg borulni kezdett, feleleteinkre, illetőleg ojálataikra kitérőleg, elhalasztólag válaszoltak; szóval, a' legősintebb, legbecsülesebb eljárás rendezerint csalásággal, söt árulással találkozott.

Czélunk egyébiránt ebben sem volt más, mint az ország függetlenségének és polgárai szabadságának biztosítását siettuni egy részről, más részről pedig a' kegyetlensegégek meg-gátolása által a' szelid humanitásnak uralmodását helyreállítani 's anynyira, hogy forradalmunk födicséssége, a' szelid és békés fejlődés az embertelen terrorizmus vényomaitól és vérnyomai által meg ne fertőzzessék.

Ugy voltak a' pontok szerkesztve, hogy többet adnunk az ország státuszgyének feláldozása nélkül nem lehetett, kevesebbet pedig nem tartottunk kielégítőnek.

Ugy voltak szerkesztve, hogy hasonló jogokat egy ország sem át a' maga határain belül az apróbb nemzetiségeknél. Mindent tisztán, szabatosan fogalmaztunk és tartózkodtunk olyan csalá igéretéktől, milyenekkel Ausztria szokta ámitigutai a' népeket, Ausztria, ki a' ráczoknak vajdaságot igélt, de csak nevét adta meg; ki szabadságot igélt a' határokoknak, de ezek most is rabok, földhez kötött szolgák, kik most is 10 — 20,000-ként kényszerítettek idegen harcban elvérzeni; ki a' nemzetek egyenjogúságát kimondotta 's a' ráczok, az oláhok, galicziánok és horvátok most is azon Állapothan vannak, hogy hátsági küszöbön tul a' német nyelvben kénytelenek mozogni; ki megigérte Bukovinának, hogy ámára kis töredék, iskoláiba behozza anyanyelvét, 's ez igéretét akkint értelmerte, hogy minden tudományok német nyelven tanítatnak, 's a' mellett szabad az anyanyelv szabályait is tanítani.

E' békétörekvéseket a' fellázadt népek irányában, mi célszerűeknek és igazságosoknak látuk. Eddigel nem volt kellő sikerök, de reményünk van, hogy lesz. De mi felelösek vagyunk önknek a' földön, 's a' tulvilágban az istennek, 's ulyakartuk vesérelni a' kormányt, hogy a' mindenható, ki a' népek sorsát mélegesít kezében, azt mondhatta a' magyarról: e' nemzet megérdemli a' szabadságot, mert tudott lenni igazságos más nemzetek iránt, a' melyeknek földet adott saját földéből, jogokat melyeket saját vérén szerezett, 's öldököltesére utánis elég nagylelkű volt testvéri kézzel a' béké olajágát nyújtani. (Eljen, közhelyeslé.)

Előadását ekkép végzi: a' kormány ohajtotta volna hogy Európa által függetlenségünk elismertessék. Eddig nem történt meg; de abban, hogy ügyünk igazsága mellett van Európa népeinek sympathiája, a' közelebbi elismerésnek biztosítékát szemléljük. Okvetlenül megtörténik.

Belső erőnk, melyen kívül csak isten segedelmére támaszkodunk, úgy áll, hogy a' győzelem bizonyos, ha azon ropa-pan erő, mely a' nép millióiban és azon körülmenyben fekszik, hogy mi hazánkban harcolunk, az ellenség pedig ellen-ség kötepett, kellőleg fel fog használtatni.

Egy szóval, uraim, a' dolog így áll röviden: „a' mel-

nicht nur zu verdammen, sondern auch zu bedauern.

Wenn die Landes-Regierung gleich anfangs Grausamkeit mit gleicher Grausamkeit bestrahlt hätte, so wäre seitdem vielleicht Friede, obgleich der Friede eines Kirchhofs. Doch dies geschah nicht, es wurden alle Mittel der moralischen Kraft angewandt, die hundertjährigen Bande der Brüderschaft aufs neue anzuknüpfen.

Auseinandersetzungen, Erklärungen, Proclamationen haben wir zu hundert tausenden austheilen lassen. Alle Macht der Presse haben wir ehrlich benutzt. Die Repräsentanten haben wir in ihren Versöhnungs Bewährungen unterstützt, wie auch jenen, welcher das unglückliche Opfer dieser Bemühungen eben durch seine eigenen Nationalbrüder geworden ist. Wir wussten, dass die Führer der Bewegungen in der Moldau grossen Einfluss auf die Romanen ausüben, und diesen Einfluss haben wir in Anspruch genommen. Wir wussten, dass die Empörung der Raiczen ihre Nahrung auch aus Serbien erhält, und wir haben nicht gesäumt den Serbischen Fürsten und die Serbische Regierung aufzuklären, indem wir unsere Ansichten über die Auslegung der Rechte der in Ungarn befindlichen Volksrassen mittheilten, welche Ansichten daselbst ihre volle Würdigung erhalten haben. Auch nicht einen Augenblick zur Versöhnung haben wir entwischen lassen, und standen nicht an, unsere Grundsätze punctweise abgefasst vorzulegen; und was ist der Erfolg davon? Ungefähr der, dass so lange wir siegten, diesseien gefießen, sobald aber der Glückstern unseres Kriegsganges sich einiger Massen zu versichern begann, erhielten wir auf unsere Antworten, respective Anträge ausweichenden, verschiebenden Bescheid: mit einem Wort, unsrera aufrichtigste, ehrlichste Verfahrensart traf gewöhnlich auf Betrug, sogar auf Verrath.

Uebrigens hatten wir auch hierin keinen andern Zweck, als einerseits die Garantie der Unabhängigkeit des Reiches, und der bürgerlichen Freiheit zu beschleunigen, anderseits aber durch Verhinderung der Grausamkeit die Herrschaft der saften Humanität herzustellen, so zwar, dass der grösste Ruhm unserer Revolution, die ruhige und friedliche Entwicklung, von den Blutsparren des unmenschlichen Terrorismus, und durch Blutvergießen nicht besudelt werde.

So waren die Punkte verfasst, dass man ohne Aufopferung der Staatseinheit des Reiches mehr nicht geben konnte, weniger bisletta wir aber nicht für genügend.

Sie waren so verfasst, dass gewiss kein Reich in seinen Grenzen gleiche Rechte den kleineren Nationalitäten gibt. Alles war klar und bestimmt abgefasst, und wir enthielten uns solcher betrügerischer Versprechungen, womit Oesterreich die Völker zu täuschen pflegt; Oesterreich, welches den Raiczen die Wojwodenschaft versprach, aber nur den Namen gab, welches der Grenzmilitz Freiheit versprach, die aber noch immer Slaven sind — an der Scholle klebende Knechte, und auch jetzt zu 10 bis 20,000 gezwungen werden in fremdem Kampfe zu verbluten, welches die Rechtsgleichheit der Nationen ausgesprochen hat, und dennoch sind die Raiczen, die Walachen, Gallicianer und Croaten noch immer in dem Zustande, dass sie jenseits der Schwelle ihrer Häuser, sich der deutschen Sprache bedienen müssen; welches der Bukovina versprochen hat, ob sie gleich nur ein kleiner Bruch sey, dennoch die Muttersprache in ihre Schulen einzuführen, und dieses Versprechen legte es so aus, dass alle Wissenschaften in deutscher Sprache gelehrt werden, nebenbei aber auch die Religion der Muttersprache gelehrt werden dürfen.

Diese Friedensbemühungen gegenüber den empörten Völkern sahen wir für zweckmässig und gerecht an. Bis noch hatten sie nicht den gehörigen Erfolg, wir hoffen aber, dass sie ihn haben werden. Wir sind Ihnen aber verantwortlich auf dieser Erde, und in der andern Welt Gott, und die Regierung wollten wir so leiten, dass der Allmächtige, der das Loos der Völker in der Hand Wägt, von den Ungarn sagen könne: diese Nation verdient die Freiheit, denn sie konnte gegen andere Nationen gerecht seyn, welchen sie Felder gab von den eigenen Feldern, Rechte die sie mit eigenem Blute erworben, und selbst nach den Mordscenen grossherzig genug war, mit Bruderhand den Oelzweig des Friedens darzureichen (allg. Beifall)

(Seinen Vortrag endet Szemere folgender Massen.)

Die Regierung hätte gewünscht, dass Europa unsere Unabhängigkeit anerkenne. Bis noch ist es nicht geschehen; darin aber, dass Europas Völker zur Gerechtigkeit unserer Sache Sympathie fühlen, sehen wir die Garantie einer baldigen Anerkennung. Jedenfalls geschieht es.

Unsere innere Macht, ausser welcher wir bloss auf Gottes Hilfe uns stützen, steht so, dass uns der Sieg gewiss ist, wenn jene ungeheure Kraft, welche in den Millionen des

nenet eloszogged, 'az elvész, 'a' mely nemzet biziak sorsában, 'a' megtartatik, 'a' mely nemzet meghasonlít egy más között, az is elvész; 'a' mely nép és annak vezérei 'a' vezér férfini egyptek, az megél.' (Helyes. Ugy van.)

Ennél magam részéről, ki a történetet csak arra szoktam használni, hogy annak ükrevöl a jövör combinatioit tessék, így ökoskodom:

Eljöttek a' tatárok a' 13-ik században és Magyarországot adul és irlamatlanul elpusztították. Mi következett utána? Mint az, hogy Magyarország még virágzó lett, mint volt az előt.

Eljöttek a' törökök a' 16-ik században, 'a' meghódított szánkat, kegyetlenül feldulták. Mi következett utána? Mint az, hogy a' mivelés után, az ország még kiesb lett, mint volt innakelölte.

Eljöttek most a' 19-ik században, tehát ismét báromszád köbzeesése után a' moszkák és szenvendünk sokat, szenvendünk gyalázatot és kinokat, de én nem jóslatkép, mert nem 'egyök' proféta, hanem hitkép, mint gondviselésben hívás az, azt mondom, hogy Magyarország e' harmadik pusztítás után, mint a' föld a' harmadik szántás után, oly szép és ly boldog less, mint nem volt még soha. (Tetszés.)

Miénk a' feladat, miénk a' munka és dicsőség, de a' felelősség is.

Önök, mi és átalában a' nép van hivatra e' nagy munkára.

Ha győzünk, áldani fog a' maradék, ha veszünk átkozni fogunk; nem győzünk, ha egymással villongunk, és átkoztni fogunk, de áldatni, ha egyezünk akaratban és ettben. (Közölyeslés a' éljenzs.)

Szemere miniszterelnök a' júl. 28-i ülésben következő beszédet tartott:

Ezelőtt nyolc nappal volt szerencsém a' t. háznak előrejesszeni hazánk állapotának rövid rajzát. Azóta nem történt semmi különös, legalább nem történt semmi olyan, a' mi benüket csüggeszthetne; ellenben történt olyan, a' mi a' hazánk lelkét felemelheti.

Akkor azt volt szerencsém mondani, hogy az északi viég hadsereg Komáromnál van. Az nincs ott többé. Komáromban van 25 ezernyi seregünk, és Komárom e' szerint olyan a' naga fegyveres erejével, mint a' nap a' maga sugarával. Bíráljuk erővel arra, hogy biztosítva a' várat, hogy véde, fedje az ország azon részét akképen, hogy vagy azon országrészt neg fogja tartani a' nemzetnek, ha az ellenség ott elegendő erőt nem fog hagyni, vagy eszközli, miként a' várorságnek irtalmatlanul tételere oly nagy erőt kell fordítania az ellenégek, mely könnyebbiti badi munkálatunkat az országunkat lülönböző vidékein.

Görgei pedig a' maga seregével lejött. Vácnál, júl. 14- és 15-én csatákat vívott, melyekben az ellenégek mintegy 2000 halottja és sebesültje volt.

Rétségon júl. 16-án ismét csatát vívott; ez kisebb volt, de reánk néve szinte kedvező.

Az utolsó csata volt Losoncon 18-án, a' hol az ellenégek sereget ismét viszszavervén, többé az ellenég által nem báborgattatott. 25-én pedig a' Tisztáthágván, elégre teljesült a' kormánynak azon kívánsága, hogy seregeink különböző részei most már kapcsolatban vannak, és így az országos hadi munkálathban tökéletes egység és össhangús fog hozzattathatni.

Vetter altábornagy megoldotta azokat, miket hadségevel az ország alsó részeiben megoldani kellett. Bixtosított azt, hogy Temesvár ostroma tovább is folytatathassék.

Pétervárad feloldoztott az ellenég ostroma alól. És most Pétervárad, alsó Magyarországnak e' büszkesége, bizon nyughatik, mint a' sziszklafeszéken, mert ujolag elláttatván mindenkel, ha netlán ujolag körülvétetnek, 10 hónapos ostromnak nyugton nézhet előre.

Volkes und in dem Umstände liegt, dass wir in unserem Vaterlande kämpfen, der Fried aber mittler unter dem Feinde, gehörig wird benutzt werden.

Mit einem Worte, meine Herrn, die Sache verhält sich kurz so: Das Volk Welches Kleinmuthig wird geht zu Grunde, die Nation die ihrem Schicksale vertrant erhält sich, die Nation die sich unter sich selbst entweitet geht auch unter, das Volk, welches so wie seine Führer mit einander im Einverständniss bleibt, bleibt am Leben. (Beifall.)

Ich für meinen Theil, der ich die Geschichte bloss dazu benütze, um aus ihrem Spiegel eine Combination für die Zukunft machen zu können; urtheile so:

Im 13-ten Jahrhundert kamen die Tartaren, verheerten und verwüsteten Ungarn mit roher Unbarmherzigkeit. Was folgte daraus? Das, dass Ungarn noch blühender ward, als es Wordem gewesen.

Im 16-ten Jahrhundert kamen die Türken, und verwüsteten das eroberne Land grausam. Was folgte darauf? Wie das Feld, wann es bebaut wird, so wurde das Reich noch schöner, als es vor dem war,

Jetzt im 19-ten Jahrhundert, also wieder nachdem Zwischenraum von 300 Jahren, sind die Russen gekommen und wir leiden viel, leiden Schmach und Qualen, und ich sage, aber nicht als Prophet, deus ich bin kein Prophet, sondern zäubrig, wie ein auf die Vorsehung vertrauender Pariot, dass Ungarn nach dieser dritten Verheerung, wie der Boden nach dreimaligem Pfügen, so schön und glücklich seye wird, wie es noch nie war. (Beifall.)

Unser ist die Aufgabe, uns die Arbeit und der Ruhm, aber auch die Verantwortlichkeit.

Sie, wir, und das Volk insgesamt sind zu diesem grossen Werke berufen.

Siegen wir, so werden uns die Eukel segnen, wenn wir aber verlieren, werden wir verdammt werden. Wir siegen nicht, wenn wir mit einander hader, und werden verdammt werden: gesegnet aber, 'Wann wir uns vereinigen im Wollen und im Handeln (alig. Beifall und Höjje).'

In der Sitzung vom 28-ten Juli hielt der Ministerpräsident Szemere folgende Rede:

Vor acht Tagen hatte ich das Glück dem verehrten Hause eine kurze Schilderung des Zustandes unseres Vaterlandes zu machen. Seitdem ist nichts besonderes geschehen, wenigstens nichts der Art, was uns Kleinmuthig machen könnte; hingegen ist geschehen, was für die patriotische Seele erhebend ist.

Damals hatte ich das Glück zu sagen, dass unsere tapfere Nordarmee bei Komorn sey. — Sie ist nich mehr dort. — In Komorn ist eine Armee von 25000 Mann, diesennach ist Komorn mit seiner Waffenmacht gleich der Sonne mit ihren Strahlen. Es ist statt genug die Festung zu sichern und jenen Theil des Reichs dermassen zu schützen und zu decken, dass es entweder jenen Landesteil der Nation erhalten wird, wenn der Feind daselbst nicht hingängliche Macht lässt, oder bewirken wird, dass, um die Festungs-Besatzung unschädlich zu machen, der Feind eine solche Macht dazu verwendet muss, dass dadurch in den verschiedenen Gegenenden des Reichs unsere Kriegsoperationen erleichtert werden.

Görgei aber ist mit seiner Armee herabgekommen. Am 14-ten und 15-ten Juli hat er bei Weizten geschlagen, so dass der Feind nach dieser Schlacht etwa 2000 Tote und Verwundete hatte.

Am 16-ten schlug er wieder bei Rétseng, diese Schlacht war kleiner, aber gleichfalls günstig für uns.

Die letzte Schlacht war am 18-ten bei Losonc, wo er die feindliche Armee wieder zurückschlug, und vom Feinde nicht Weiter beunruhigt wurde. Und da am 25-ten die Theis überschriften war, ging endlich der Wunsch der Regierung in Erfüllung, dass nämlich die verschiedenen Theile unserer Armee in Verbindung stehen, und dadurch in die Kriegsoperationen des Reichs eine vollkommene Einheit und Übereinstimmung gebracht werden wird.

F. M. L. Vetter hat gelöst, was er mit seiner Armee in den untern Theilen des Reiches zu lösen hatte. Er hat die fortgesetzte Belagerung Temesvár's sicher gestellt.

Peterwardein hat er von der Belagerung des Feindes entsetzt. Peterwardein, diese Zierde Unterunguns kann jetzt getrost ruhe, wie der Adler in seinem Felseneste, denn es ist aufs Neue mit allem versehen worden; für den Fall, dass es wieder umzingelt werden sollte, kann es einer 10 monatlichen Belagerung ruhig entgegen sehen.

Bem, Siebenbürgens Held und Befreier, berichtet: dass die Sachen in Siebenbürgen gut gehen. Seine Armee hat er

Bem Erdélynek hőse és megszabadítója azt jelenti: hogy Erdélyben a' dolgok jól mennek. A' székelyek közül sereget 15 ezerrel szaporítá, és napokkint igyekszik többel szaporítani. Voltak egyes apró csaták, egyes órnagyoknak vezérlete alatt, melyek nem ütöttek ki reán nézé kedvezőt; de ez nem bír jelentőséggel, mert Bem az egész székely földet tisztán birja. Az ellenség vele csatába eddig nem ereszkezdett, S. Sz. Györgyöt, alig két órai harc után, birtokába kapta, mik az ellen-ége a' maga erejével egyfelől a' Besztercén tulividékre, más részről Brassóra van szorítva.

Bem maga pedig felragadta a' szabadság zászlóját, és azaz Moldovába bement, hogy szövetségbe hozza velünk azon népet, mely ugyannazon zsarnok alatt nyög; hogy azon hosszúszón sanyargatott földre a' szabadság szent faját átplántálja, és hogy megtanítsa a' népeket arra, miként van e' gy hatalom, melyel a' szövetkezett zsarnokok erejét meg lehet törni, és e'z: „a' szövetkezett népek ereje.“ Biztosítni akarja a' szabadságot Moldovában, azon szabadságot, melyet azon országnak lakosi fegyverrel kivittak, melynek megadásában a' Porta megegyezett, és tölök csak az orosznak beavatkozó zsarnoksága által vétetett el.

Adjá isten, hogy a' nép Moldáviában és Havasalföldön belássa elvégére, hogy a' magyar Portának oltalma alatt frígyben kell velünk áliajan, mert velünk megélnek, de nélküük csak tengeni, csak sinálni fogunk a' világ végeig.

Adjá isten, hogy tanulják meg a' világ apró népei, miként az apró népeknél sorsa az, hogy ha nem szövetkeznek egymással, a' nagyobb nemzetek által vagy elszéléjtések vagy eltiportatnák.

A' mi illeti a' külföldi lászonyokat, azóta Angliában a' közvémény részükre teljesen megnyerett, a' legujabb tudósítások szerint.

És az angol közvémény oly hatalmas, épen mivel lasan, higadtan, de biztosan fejlődik, mely utasítólag, sőt parancsolálag jegyzi ki azon ösvényt, melyen kell a' kormánynak járnia.

Általában az angol nép, hogy azon felvilágosodott politikát, mely az övével rokon, csak Magyarországban keresheti mind a' polgári ügyekre, mind a' kereskedelmi érdekekre nézve.

Belátha azt, hogy Magyarországnak kormánya, és magyarországnak, azt hiszem nemzetgyűlése is, sohasem fogja ápolni és elfogadni egy szükkebbű, s az országokat és népeket egymástól bidegen, ellenségesen elkülönöző védvámnak rendszerét, hanem mindenki által fog hajolni a szabad kereskedelemben azon nemes, tág, emberi elváhez, melyről ha a' végsőséggel vivehatáros is a képtelenséggel, de egyedül azon elv, mely józanul felfogva, a' világ civilisationak, és a' világ-kereskedelmi nézeteinek és kíváncsainak leginkább megfelel.

És ait hiszem, hogy már magában ez oly alap, oly érdek, oly elv, mely Angol és Magyarország között hosszabb életű frígy kölcsénének szolgálhat talpkövénél.

Francziaországra nézve ugy lászik, elkövetkeztek a' bánnat napjai.

Rómát, hadserege bevette. Midón e' győzelmel bejelentették a' kamara nem örölt. Pirulva halgatta, szégyenelte saját győzelmét.

Talán az első győzelm a' francia történetben, melyre a' nemzet nem büszke, nem büszke pedig a'ért, mert sokan azt hiszik, hogy a' dicsőséget a francia nemzet megvásárolta a' becsület rovására. A' francia politikát itt maga a' francia segyver buktatta meg. Saját művét döntögeti össze. De ugy lászik, nem sokára el fog következni az ébredés ideje, — a' Franciaország széndergése után még nagyobb lesz, mint volt az előző.

A' mi illeti a' hadsereg munkálkodását, mely bennünket itt a' szomszédon legkötelezőből érdekel, az ellenség három hadrészében Abony, Örkény és Halas felül nyomul elő. Perczel tabornak ott áll hadseregével, a' mely hadsereg még aként fog szaporítatni, hogy uzzal mindeneseire kilátásunk lehet a' győzelme. Mind a' mellett is azooba azon véleményben vagyok, hogy ily körülmenyek között nem lehet, hogy a' kormány tovább is itt tartsa székhelyét, és hogy a' nemzetgyűlés tovább is folytatathassa itt ülésein, tanácskozásait.

— Mindezek combinálása után terjeszti a' ház eleibe a' tegnapi sz.-baa már között két jelentést.

mit 15000 Szeklera vergrößert, und sucht sie täglich noch mehr zu vergrößern. Es fanden einzelne kleine Gefechte statt, unter dem Befehle einzelner Majors, welche ungünstig für uns ausfielen, dies ist aber nicht von Bedeutung, denn Bem besitzt rein das ganze Szeklerland. Der Feind hat sich bis jetzt in keine Schlacht mit ihm eingelassen, S. Szt. György bekam er, nach einem kaum zwei ständigen Gefechte, in seine Gewalt, während der Feind mit seiner Macht auf einer Seite in die Gegend über Bistritz, aus der andern nach Kronstadt gedrängt ist.

Bem selbst aber hat die Freiheitsfahne ergriffen, und ist damit in die Moldau gegangen, um jenes Volk, welches unter einem und dem nämlichen Tyrannen seufzt, in ein Bündnis mit uns zu bringen, um auf jenen Boden, der lange gedrückt worden, den heiligen Freiheitsbaum zu verpflanzen, und die Völker zu belehren, dass es eine Macht gebe, womit man die Kraft der verbündeten Tyrannen brechen könne, und dies sei die Kraft der verbündeten Völker. Er will die Freiheit in der Moldau sicher stellen, jene Freiheit, welche die Bewohner dieses Reiches mit den Waffen erkämpft hatten, in deren Ertheilung die Pforte eingewilligt hatte, und die ihnen bloss durch die tyrannische Einmischung der Russen entrissen wurde.

Gott gebe es, dass das Volk in der Moldau und Walachei endlich einsiehe, wie es unter dem Schutz der hohen Pforte mit uns im Bündnisse stehen müsse, dann mit uns lebt es, ohne uns aber wird es nur vegetieren, nur siechen bis ans Ende der Welt.

Gott gebe es, dass die kleinen Völkerschaften der Welt es lernen, dass, wenn sie sich nicht unter einander verbinden, ihr Los sei, von den grösseren Völkern entweder vergessen oder unterdrückt zu werden.

Was die auswärtigen Verhältnisse anbetrifft, so hat sich seitdem in England die öffentliche Meinung ganz für uns erklärt.

Und die öffentliche Meinung ist in England deswegen so mächtig, weil sie langsam, erwägend, aber vertrauungsvoll sich entwickelt, und der Regierung den Weg, den sie zu nehmen hat, belehrend, sogar gebietend vorzeichnet.

Das Volk Englands hat es eingeschenkt, dass es jene aufgeklärte Politik, welche der seinigen verwandt ist, sowohl in Rücksicht der bürgerlichen Angelegenheiten, als der Handelsinteressen, nur in Ungarn suchen kann.

Es hat eingeschenkt, dass die Ungarische Regierung, und ich glaube, auch die Ungarische Nationalversammlung ein engherziges, die Länder und Völker von einander kalt und feindselig absonderndes Schutz-Zollsysthem niemals unterstützen und sich zu jenem edlen, weiten, menschlichen Principe des freien Handels neigen wird, welches, in seinen Extremen zwar ein Unding, aber allein das Princip ist, welches nächtern aufgefasst, der Welt-Civilisation und den Ansichten und Forderungen des Welthandels am meisten entspricht.

Und ich glaube, dass dies an und für sich schon eine solche Basis, ein solches Interesse und Princip ist, welches dem Schlusse eines festen Bündnisses zwischen England und Ungarn zum Grundstein dienen könnte.

In Frankreich haben, wie es scheint, die Tage der Reue angefangen.

Rom hat seine Armeen eingenommen. Als dieser Sieg der Kammer einberichtet wurde, freute sich die Kammer nicht. Ervöhend hörte sie es, und schämte sich ihres Sieges.

Vielleicht der erste Sieg in der französischen Geschichte, auf welchen die Nation nicht stolz ist, und zwar deswegen nicht stolz, weil viele glauben, die französische Nation habe den Ruhm auf Kosten der Ehre erkauft. Hier hat die französische Waffe die französische Politik gestürzt. Ihr eigenes Werk zerstört sie. Es scheint aber, die Zeit des Aufwachens wird bald kommen, und Frankreich nach seinem Schlummer noch grösser seyn, als es vor dem war.

Was die Operation der Armeen betrifft, welche uns hier in der Nachbarschaft am ersten interessiert, so rückt der Feind in drei Kriegsabtheilungen von Abony, Örkény und Halas vorwärts. General Perczel steht dort mit seiner Armeen, welche noch so vermehrt werden wird, dass wir damit jedenfalls die Aussicht auf Sieg haben können. Dessen ungeachtet aber glaube ich, dass bei so bewandten Umständen die Regierung ihren jetzigen Sitz nicht länger behalten und die Nationalversammlung jetzt ihre Sitzungen und Berathungen nicht fortsetzen kann.

— Nach dieser Combination legte er dem Hause die in der gestrigen Numer mitgetheilten zwei Berichte.